

OBSAH

Věnování 5
PŘEDMLUVA 7

I.

DOMA 9—103

I. NA STATKU 11—39

Dětství 11. Škola 12. Naše spořádaná víska; rozmarné drobnůstky z rodné Budyně; maminka dbá na kázeň 12. S matkou na jarmarky; svízelné cestování s kozou na trh do Vodňan 14. Výhodný prodej kozy; »první obchodní úspěch« 15. Vedlejší příjmy 16. Sestra Anna do Ameriky 17. Sestra Terezie v klášterních ústavech; její návrat domů a odjezd do Ameriky 19. Svatba sestry Marie s Josefem Kulířem ze Záluží 20. Bratr Josef; jeho nemoc a uzdravení 22. Novák ve Velkém Boru léčí sestře Marii zlomenou nohu 24. Příbuzenstvo tatínkovo a mamínčino 24. Strýc Jakub 25. Sestřenice Růžinka Zochová; ostuda s blýskavým knoflíkem v kostele 27. Dominovo klení 28. Naše koza a náš kohout; pohmožděný nos 29. Čtenářství v naší vsi 31. Dražba knih; hodný bratr Josef 31. Učedníkem u kováře Růžičky 32. Mistrovy zvyky; besedy sousedů v kovárně 33. Bratr Jakub s kolovrátkem 34. Osudová rodinná porada o rozdělení majetku a věnech 35. Do Sudoměře na námluvy a veselka bratra Josefa 38. Rodiče ve výměnku; maminka i na tatínka přísná 38.

II. NA ZKUŠENĚ 39—88

S vandrováním do světa 39. V Čákově u Budějovic; píseň 41. České Budějovice; Rájov u Krumlova; jeho divné nářečí 42. Krumlov; spoluvandrovní zloděj 43. Tovaryšem u mistra Parýzka v Budějovicích; domů na Jakubskou pout 44. Kázání p. faráře Kloučka v Blsku o pouti 46. V hospodě u muziky 47. Mistr Parýzek při slavnosti 48. Pomocníkem u mistra Vlčka; dívenka s citerou v pro-

tějším okně 49. V Sokole, po prvé a naposled 49. V České besedě na plesu; »Šla Nanyňka do zelí« 50. Z minulosti mistra Růžičky; jak nevábny býval život vesnického kováře 51. Dopis od mistra Růžičky ze Štýru v Horních Rakousích; na cestě domů posměch svinětických chasníků 52. Ve Werndlově továrně ve Štýru 53. Domů na vánoce 54. Štědrý večer 55. Na půlnoční mši svatou do Blska 55. Vánoční kázání P. Kloučka 56. Jak se vedlo vandrovním 57. Přítel Václav Pajdar 57. Výlet na rozhlednu u Dambergu 58. Špatní krajané; smutnoveselá příhoda s dráteníčkem 60. Hovory s V. Pajdarem o fyziognomii lidí různých národů 61. Kormutlivý nedostatek národní hrdosti u Čechů ve Štýru 62. Spanilá víla citeristka z lesní vily 63. Česká harfenice 65. Rvačka na plese v kasině 67. Nevinně zraněn a propuštěn 68. Cestou k Amstetten v Dolních Rakousích; žebravý vandrák 69. Herberk v Amstetten; obtížný problém německého knedlíku 71. Vzpomínka na setkání s maminkou na nádraží ve Sv. Valentinu 73. Herberk v městě Enži (Enns) v Horních Rakousích 74. Linec; Gallneukirchen; čeští hudebníci; Wartberg 75. Dolní Dvořiště v Čechách; žebravý orvaný krajan; četník, dobrý známý 76. Další putování zpět do Horních a Dolních Rakous 77. Nocleh v klášteře 78. Podívaná se stráně na divokou řeku; na vrcholu hory vysoké 80. Nocleh ve dvorci 81. Poutní místo Mariazell ve Štýrsku 81. Bruck nad Murou; okraden v herberku 82. Práce v nožířské továrničce; mistr přiveden na mizinu; šlechtný dílovedoucí Jirsa 83. Znovu na vandr; nocleh na alpe v sýrárně 84. Volatí horalé, jich zpěv a jodlování 86. Další cestování Horními Rakousy do Čech, až do německé vsi Tiché u Dolního Dvořiště 86. Dělníkem u německého mistra Hitzkera; český učitel a český farář, »zapadlí vlastenci« 87. Vážný úraz na noze při práci; návrat domů 88.

III. PŘED CESTOU 88—103

Tovaryšem v Oujezdě u mistra Hlavy 88. Švarná dcerka hostinského; nedělní promenáda po vodňanském náměstí 89. Do Bavorova na pout; mamínčina důtklivá domluva a výstraha 90. Žal odříkané lásky 91. S Václavem Dominem na pouti v Lomečku 91. Pomocníkem u kováře ve

VI. STARÝ A NOVÝ SVĚT 348—361

Plemenná nenávisť 348. Evropa a Amerika, podobnosti a rozdíly, přednosti a vady 349. Jak se Američan přizpůsobuje Evropě a naopak 351. Americký obchod; smysl pro spravedlnost 352. Rozmluva s nespokojeným krajanem; hájím Američany a vysvětluji jejich odlišnosti 353. Úroveň nás českých vystěhovalců; českému inteligentovi se v Americe valně nedaří 356. Drží Američané na Čechy?; rozdíl v povaze obyvatel různých končin Spojených států 357. Příklad charakteru Severanů: výlet do Bethlehemu v New Hampshire a pohnutá rozmluva s bývalým starostou města Burlingtonu, V., o chování hostů z Kuby 358. Čeští spisovatelé o Americe; vystupování amerických krajanů při návštěvě československé republiky 359.

DOSLOV 363—366

Cesta po dráze krásnou krajinou; zoufanlivý mladý vdovec s dítětem; utěšující domluva moudrého starce 363. Závěrečné úvahy; resumé o sobě: mé knihy, mého života, cítění a světového názoru 365. Poděkování přátelům za povzbuzování ke psaní těchto vzpomínek 366.

OBRÁZKY

1. Rodiště spisovatelovo v Budyni u Bavorova (bílý štít na pravé straně obrázku) a cesta, po níž odcházel z domova.
2. Kovárna v Budyni, kde se spisovatel učil.
3. Rodiče Jan a Anna Vlčkovi a 10letý syn František.
4. Domek naší babičky v clevelandské části »Praha«.
5. První kovárna na Central Ave. Ve dveřích tovaryši Alois Bílý a Ignác Šutler. U okna: F. J. Vlček a jeho děti Jindřich a Mařenka.
6. Druhá zvětšená kovárna na Central Ave.
7. František J. Vlček (40letý).
8. Náš první domek na Central Ave., Cleveland (Ohio).
9. Náš druhý domek na Cenral Ave.
10. F. J. Vlček a jeho choť Marie. Za nimi děti: Jaroslav, Marie, Jindřich (1913).
11. Vzrůst továrny The Vlček Tool Co. (1895—1916).
12. Nynější sídlo F. J. Vlčka na Shaker Heights, Cleveland (Ohio). (Pohled zpredu.)
13. Nynější sídlo F. J. Vlčka na Shaker Heights. (Pohled ze zahrady.)
14. Oddělení frézovacích strojů. Výkonné stroje a samočinné konveyory, urychlující provoz.
15. Oddělení na hotovení zápuštěk či ocelových forem na kovové náčiní.
16. Kovárna s třecími kladivy.
17. Oddělení pro broušení a leštění náčiní.
18. Krejčovské oddělení na zhotovování plátěných obalů na automobilní ráfy a náčiní.
19. Oddělení obráběcích strojů.
20. Oddělení pro zakalování továrenských přístrojů.
21. Oddělení pro chemické zkoumání kovů.
22. Lisovna na ražení a ostříhování klíčů a rozličného náčiní.
23. Stroj, jímž se železný výrobek hladí, čistí, suší a olejuje proti rezavění. Výkonnost: 100.000 kusů denně. Obsluhuje jen jeden dělník.
24. Oddělení pokusné.
25. Hlavní kancelář.

26. Výpravna železářského zboží.
27. Část samočinného nakladače a vykladače továrních výrobků.
28. Automatický stroj na sestavování francouzských klíčů.
29. Barvírna.
30. Továrna The Vlcek Tool Co. v Clevelandě (Ohio), na Východní 87. ulici.

Vodňanech; o maloměstském životě 92. Hlad a chlad, krušné dni v kruté zimě 93. Výpověď mistrovi z práce a cesta domů 93. Psaní od švagra, manžela sestry Anny, z Ameriky; velké rozhodnutí: Pojedu tam!; tajné přípravy na cestu za moře 94. O sličném děvčeti z Outěšova; první schůzka s ní večer v chaloupce u kamarádovy maminky; krásné přátelství dvou spřízněných duší 95. Návštěva na rozloučenou u Kodýdků v Bernardicích; Marjánka se ještě bojí ženichů 96. Francek Čech 97. Loučení v Zatavě se sestrou Kateřinou, s tetičkami v Kestřanech, s rodinou Josefovy manželky v Sudoměři 98. Jízlivé ženské řeči při dračkách o dívce z Outěšova; srdce plesá nad rychlým sblížením s ní a truchlí nad nedalekým odloučením 99. U muziky v Bavorově krátká poslední rozmluva s milenou dívkou z Outěšova; bezútešně roztesknělá nálada na zpáteční cestě 100. Jak se končí masopust na vesnici a jak v městě 100. Loučení se sestrou Anežkou a se sestrou Marií; hledám rozptýlení v rodině bratra Jakuba 100. Maškaráda v Bavorově v úterý; na Popeleční středu u sv. zповědi a přijímání před cestou 100. Ve čtvrtek, den odjezdu, těžké loučení s tatínkem, maminkou a ostatními členy rodiny 102. Šimek z pazderny; bolestné loučení s bratrem Josefem na nádraží v Čičenicích; přes Budějovice a Jihlavu do Brém 103.

II.

ZA MOŘEM 107—240

I. CESTA A PRVNÍ ZKUŠENOSTI 107—139

Berlín, Brémy; Francek nás opustil; se Šimkem na loď »Sale« 107. Bouře; oukrop 108. Očkování; rodina pražského pekaře 110. New York, socha Svobody; »elevátory«; »Sapolio« 111. Castle Garden 112. Na pevnině; rozloučení s Šimkem 113. V parku; na ulici; přívoz; banány; muž s biblemi; nádraží 114. Vlák; obecnstvo; pohledy do kraje 115. Na přestupní stanici 116. V Clevelandě na nádraží; švagr a sestra Terezie 117. »Zelený plac«, tramvaje; u sestry na noc 118. Ranní procházka v české čtvrti; F. Hrubecký; jeho vozík 119. V hostinci »U Peruna« 120. Kufr na nádraží; návštěva u sestry Anny na »Žižkově« 121. »Lisýho vesnice«; pan Maxa a syn 122.

III

Přijel Francek; zkušenosti s ním; setkání s Franckem po dvanácti letech v Chicagu 123. Stěhování k sestře Anně na »Žižkov«; americká čeština 124. Nedělní schůzky; děvčata vypravují o právech žen 125. První práce; s krajanem na cizím trávníku 126. Pan Pátek; jsem nádeníkem v továrně; zraněné ruce; první výdělek 127. Pan Krejčíček; hledáme práci; údolí Cuyahogy a jezero Erie 129. V továrně pana Harta; nemoc; opět bez práce 131. Život na »Žižkově«; K. Prášek vypravuje o stávce u Rockefellera 133. A. Pašek; J. Brabenec; procházka po Broadway; lekce z angličtiny 134. Spolek sv. Víta, stejnokroj a první vystoupení; »party« a návštěva kostela; zpráva pro národopisnou výstavu; divadlo a spolky ochotníků; v »Besedě« a »Katolické Svornosti«; J. Valvoda 135. Obecenstvo ochotnického divadla; z jímavé knihy o hereckém sebezapírání na jevišti; ochotnický spolek »V. Beneš Třebízský«; jména členů a členek 137.

II. KOVÁRNY 139—169

Kovárna mistra Petráše; kování koní, stavba vozů 139. Ostření kamenic. náčiní; pomník z války Severu s Jihem; probíjecí »stroj«; Jan Soukup 141. Kovárna mistra Eberta; Josef H., H. Šutler, F. Johánek; Náckův slavík; srážka s Josefem H. a výpověď 142. Ples svatovítského spolku a české plesy 145. A. Dvořáková a Marie Birhanzlová; výlety do Maňákovy zahrady; návštěvy 146. Vzpomínky pí Birhanzlové 147. České osady v Clevelandě; U Lípy, Vršek, Husinec, Dakota, Žižkov, Kuba, Karlín, Praha 148. Šimáková svatba; Birhanzlovic »rentýř«; pomluvy, sestřina rada, smíření 150. Dvanáct týdnů bez práce; nezaměstnanost; smutné vánoce 151. Rok 1890; kovárna mistra Mac Gregora; kliky; stěhování do mistrovy rodiny 153. Prodej klik, první obchody 154. Mac Gregor, pijáctví, divadlo, frenologie 156. Ostření železek, »stroj«; Nácek Šutler 157. »Píseň kovadliny«; špatné výplaty; »strašidlo«; střídání dělníků 159. Mistrova patentní výheň; jeho výlet do Chicaga; opět obchod s klikami 162. Opět u mistra Petráše; »Národní kovárna«; myslivecká latina; právníci Čaloun a Novák; petarda; smutek v »Denici novověku«; katolíci a svobodáři 164. Lojza Bílý, lovec kachen 166. Listy z domova; otcova a matčina smrt 168.

III. POČÍNÁ SE NOVÝ ŽIVOT 169—181

Svatba 3. VII. 1893; svatební cesta; výrobní krize; nezaměstnanost; schůze; přípravy na zimu 169. Rok 1894; narození Jindřicha; chci se osamostatnit 173. Moje kovárna na Lincoln Street; otevření 18. II. 1895; V. Vokřál; výkaz prvního dne 174. Ostření náčiní; nesnáze počátku 176. Koník a vozík; peněžní tíseň; pozemek na 1612 Central Ave.; stěhování 1. července 1895; narození Mařenky 177. Starosti s dělníky; Nácek; jeho svatba; jeho spor s F. Žákem; Lojzík Bílý a »slepíčí mor« u souseda H. Kunce; »Honza s dřevěnou nohou«; mistr Ebert 178.

IV. V OSADĚ SVATÉHO VOJTĚCHA 181—192

Návštěvy v kovárně; C. M. B. A.; nedorozumění s P. Malechou; smíření 181. Společenský život; ochotníci; zakládání nových spolků; kadeti; česká nesvornost 184. Dopis bratra Josefa; jeho smrt; narození Jaroslava 186. Soutěž českých kovářů; J. Hronek, F. Johánek; dostihy po Euclid Ave. a sblížení s Ant. Petrášem 187. Sdružení čtyř českých kovářů; deputace kameníků; nezdar dohody 189.

V. PROBUZENÍ 192—220

»Co jsi?«; zlomená tužka a nůž; úvahy při práci; pokusy o studium; doktor Snow 192. Plynový motor; strojní kladivo; soutěž; pokus o dodávku velkoobchodu; rada nakupovače firmy G. Worthington 194. Různé dodávky náčiní; vrtáky; vytrvalé studium 197. Pomocníci: J. Kazimour, M. Hránka, J. Soukup, F. Přerost; Přerostovy další osudy 199. Kovárna na 1537 Central Ave. roku 1903; citát z Emersona; soutěž snižuje ceny 201. Různé druhy oceli; vyzvědač; Du Parow a Norton žádají práci 202. Můj ceník 204. Nauka o prodávání; Charley Rivitz; leštěná a neleštěná kladiva 206. Firma Bingham; její dva nakupovači; pokus s dělníkem 207. Kladívka firmy Worthington; pomoc příbuzných; stav závodu roku 1908 209. Prodavač Herb Kendal; první »statement«; půjčka na závod 211. Padací strojní kladivo (»drop hammer«); kovář Elliott; objednávky velkofirem; úskok Franka Mana; tajné dodávky přímo továrnám; Steve Ryan 213. 24. února 1909 návštěva automobilové výstavy a požár dílny; F. Řežný hlídá; přátelé v neštěstí 215. Místo na novou továrnu; J. W. Smith; založení tovární společnosti 218.

17. května 1909 stěhování do nové továrny; předsedou společnosti; přísaha; trojí druh lidí na světě 219.

VI. TOVÁRNÍ SPOLEČNOST 221—240

Nové stroje a výhně bez komínů; otevření, přímé dodávky automobilovým továrnám; řádění cyklonu v Clevelandě; poučná příhoda se zastaveným motorem; moje funkce v továrně 221. Agentura Carpenter Kendal Naylor Co.; prudký spor s nimi; smíření s Kendalem 223. Prodavač Harry Perkins; jeho tajené útrapy u nás; odhaluje pikle našich úředníků proti mně 225. Soutěž s Atha Tool Co.; zchytalý Ingals vyjednává marně o společný postup; pánové Atha a Hartmann nabízejí mně místo ředitele; urputný konkurenční boj; vtipné srovnání Vaughanovo 228. V podzim 1911 drahou z New Yorku do Clevelandu; seznámení se starým továrníkem koženého zboží; moje otázka: »Poradte, jak lze zbohatnout?«; jeho odpověď: »Vědět, kdy a kde koupit, a vědět, kdy a kde prodat« 231. Základ továrny 25.000 dolarů; 1912 vykoupení továrního pozemku a rozšíření závodu; 1914 odhad vzrůstu továrny a zvýšení kapitálu na 100.000 dolarů; 1915 přikoupeny pozemky a 1916 postavena nová budova; rozprodej akcií a účast dělníků; pokus bankovního místopředsedy; úspěch upisování; zvýšení akciového kapitálu na 300.000 dolarů 232. Výklad, proč a jak jsem se hospodářsky vzmožil; obraz zlézání strmé hory 236. Siciliánův krámek; článek v »Cleveland Press«; první soud pro otřesy strojními kladivy; soudní ohledání na místě samém; druhá Siciliánova žaloba na nás; lékařské dobrozdání; vyrovnání se Siciliánem; jeho nový soudní spor se sousedem dřevařem, ztráty a návrat do Itálie 238.

III.

U CÍLE 243—361

I. BOJ O ŽIVOT 243—269

»Nebezpečná půda«; od r. 1912 do 1914 nerovná soutěž s Bonner Tool Co. 243. Zlý úskok dodavatelů 1914; půjčka bankéře F. Marshalla na rozšíření našeho podniku; otevření nové továrny v předvečer Dne díkůvzdání v listopadu 1914 244. »Spodní proudy«; úklady nesvě-

VI

domitých úředníků; Jan Soukup a naše Mařenka mne varují; úředník František Procházka, můj spojenec; oba vrchní úředníci smluveni proti mně s ředitelem-podílníkem; moje rázné zakročení 246. Příklad o rozdílu dvou úředníků, myslivého, a mechanického dřívce 250. Poučné rokování s bodrým slovenským dělníkem 250. Irští úředníci i podlými prostředky ochromují chod závodu; Jan Soukup usvědčuje jednoho z nich z vědomé lži a sabotáže 252. Chlubivý a neprávem domýšlivý dělník 253. Stávka; český mladík mezi jejími vyvolavači; výtržnosti v úřadovně, dílnách, na ulicích; čtyřicet dělníků ze tří set stávkuje; marný teror 254. Závod stejně v chodu i za stávky; po několika týdnech více než polovina stávkujících přihlašuje se o práci a jsou přijati; příčinou stávky německá propaganda 255. Mám povážlivě otřesené nervy; schůze prodavačů v srpnu 1917 256. Zdánlivě výhodný, ale jen podmíněčný prodej továrny; ohromení našich neLOYÁLNÍCH úředníků 257. Měsíc na zotavené v Rocky Mountains a Yellowstone Parku 259. Koupě naší továrny úskočným tahem spekulantů; nebojácné střetnutí s prohnaným advokátem; zrušení prodeje 259. Odchod osmi irských úředníků v říjnu 1917; zakládají konkurenční závod, ale nevalně jdoucí 260. Naše společnost s novými podílníky zvyšuje kapitál na 900.000 dolarů od 1. listopadu 1917 262. Moje krátká součinnost při válečném odboru vlády ve Washingtoně; mimořádné výkony ve válečném nadšení 263. Naše válečné dodávky; těžké technické oříšky; generál Pershing kabelogramem naléhá na urychlení výroby důležitých součástek pro strojní pušky do letadel; objednávka souboru náčiní pro aeroplány 264. Válečné dodávky po obchodní stránce ztrátou; dalekosáhlý, příznivý účinek války na rozšíření výroby a zvětšení závodu 266. Horečná práce závodu v létě 1918; naši dělníci skládají přísahu věrnosti hvězdnému praporu do rukou vládního úředníka; 11. listopad 1918, konec války; dobrá prosperita továrny r. 1919 267.

II. PŘÁTELE A ZNÁMÍ 269—277

My »tři čeští Frankové«: F. Svoboda, F. Lukáš a já; společné zábavy a vyjížďky s rodinami na kočárcích 269. Přátelé si kupují auta; já na ně nemám 270. Finanční podni-

kavost obou mých přátel 271. Moje první auto 272. Co došlo F. Lukáše, že zaplakal 272. Cesta do New Yorku a Chicaga r. 1914; moji chcažští přátelé s rodinami: F. G. Hájiček, Jan Sokol; příbuzní a krajané Komrskovi 272. Vyšetřující úředník presidenta automobilové továrny Overland Co.; druhé auto 274. Koupě dvanáctiválcového auta Packard; z cesty k Niagara Falls 275. Do nového domu na Shaker Heights 10. listopadu 1918 275. Přítel Jan Babka, člen Kongresu USA.; Jan Sokol jako tajemník chcažské Čsl. obch. komory 276. Španělská chřipka na jaře 1919 a úmrtí přítele Fr. Lukáše 277.

III. CESTY 277—310

Požár novostavby továrny 7. února 1920 278. Cesta s rodinou Hájičkovou do Zadní Indie; z New Orleansu po Mississippi; bouře v Mexickém zálivu; přistání na Jamaicae v hlavním městě Kingston 279. Dojmy z tropické krajiny; ubohé živoření domorodců; t. zv. otroci z Indie 280. Panama; průplav, div světa; město Panama; náhrobní pomník dr. J. Kratochvíla na starém hřbitově 282. Republika Costa Rica ve Střední Americe; hlavní město San José 283. Ostrov Kuba; hlavní město Havana; bouře na moři; Miami na Floridě 284. Nová naše továrna na 87. Vých. ulici; zvýšení kapitálu na 1,500.000 od 11. května 1920 285. Cesta do staré vlasti po 32 letech; odjezd z Clevelandu 18. června 1920 s chotí a oběma syny; čsl. prozatímní vyslanec Jan Masaryk; odjezd z New Yorku na loď »Rotterdam« 286. Rozhovor s evropskými cestujícími v III. třídě o tom, proč jedou domů 287. Příjezd do Francie; Paříž; Cheb v Čechách 288. Praha, hotel Beřánek; naše řidičská zkouška na »vzorném« autě 289. Shledání se synovcem Jeníkem; autem do rodného kraje 290. Ve Svučících u sestry naší babičky; »kefas«; v Písku u synovce Františka 291. Cesta k dětem po zemřelé sestře Kateřině do Zatavy; v Dvořáčkově hotelu v Písku 292. Hradý Zvíkov a Orlík; Vodňany 293. Svinětice, Budyň; shledání s rodinou po zemřelém bratru Jakubovi; vítání na dvoře rodného statku se sestrou Anežkou, sestrou Marií, manželkou zemřelého bratra Josefa, dědicem statku Josefem, švagrem Kulířem a ostatními příbuznými

294. Rodný dům; pohled s návrší na ves a večerní povznesená nálada; nocleh v rodném domě 296. Pout v Barvorově v neděli 15. srpna 1920; rozhovor se sousedy, druhy z mládí, v budyňském hostinci 298. Návštěva hrobů rodičů a bratrů v Blsku; vzpomínka na někdejší veršované nápisy v hřbitovních kapličkách 300. Na zříceninách Helfenburku; potíže s opatřováním benzínu; u neteře ve Strakonících; vojáci v Budějovicích ochotně opravují auto; návrat do Prahy 301. Výlety z Prahy; cestujeme na Moravu; Olomouc, Kokory u Přerova; jsme tam hosty; benzol z ochoty továrníka p. Ant. Formandla v Brodsku u Přerova; autem na Sv. Hostýn 303. Moravská Ostrava; horní inženýr Jan Zlámal na Zárubku; fáráme do šachty Hermenegildy; pan učitel Max Tomášek mluví jadrně a pádně 304. V Jičíně u starého pána F. Hájička; v Plzni ve Škodovce, ředitel Frant. Sokol; s inž. Podhajským u továrníka F. Zemana, příkladného a úspěšného budovatele vlastní silou 305. Navštěvujeme místa pobytu v mládí mé manželky: Bělčice a Podruhlí; ve Svučicích u sestřenice; jiné výlety po Čechách 306. Jindřichovo onemocnění před odjezdem z Prahy; plavba po lodi »Rotterdam« z Francie do Ameriky; churavíme na lodi, zejména naše spolucestující Růžena Horká ze Strakoníc 307. Rádost při spatření »druhé matky«, drahé Ameriky; příjezd do Clevelandu; chmurná novinka: těžká průmyslová krise, počet našich dělníků klesl na jednu sedminu; naši dělníci i přátelé pořádají nám uvítací večírky 308. Nemoc a úmrtí Růženy Horké na prahu nové vlasti v New Yorku; ochuravění mé choti; konec pohnutého roku 1920 309.

IV. NAŠE TOVÁRNA DNES 310—331

Dokončení výroby, ulehčování práce dělníkům; souvislost výrobní výkonnosti s hospodářskými poměry 310. Nemyslíci dělníci a co zaviňují svou netečností 311. Případ trestuhodné sabotáže neznámého pachatele 313. Návštěva inž. Bohumila Mimry z Československa; procházka továrnou, prohlídka všech oddělení a moje doprovázející výklady o pokroku výroby; skládání oceli s vagonů; kovárna; rozličně výkonná kladiva a jiné stroje; krejčovské oddělení; nástrojárna; pokusné oddělení;

ostřihovací oddělení; strojírna; kalírna 314. Rozmluva v úřadovně; proč se nespojují továrny automobilů v ČSR.?; moje zásada: společné porady a výměny názorů vedoucích s podřízenými, řešící výrobní otázky 322. Rozsáhlost odbytu našeho závodu; mám rád obě matky, rodinou: Čechy, a živnou: Ameriku 324. Organizace práce v naší továrně; naše kancelář vede stále přesnou evidenci postupu práce; výhody toho; důležitost kalkulačního oddělení 325. Zvláštní oddělení sociální péče o dělnictvo; příklad jeho působnosti 327. Podmínky získání oddanosti dělnictva; naše firma nese dobrovolně veškeren náklad pojištění všech zaměstnanců proti úrazu, invaliditě, pro případ úmrtí 328. Příklad těžkostí při vyplácení pojistného pozostalým 329. Emil Bartůnek po sedm let vzorným ředitelem sociální péče v našem závodě, poučoval a obětavě pomáhal; jeho obliba u dělníků; náš systém bonusu 331.

V. *RODINA A MĚSTO* 331—348

Z domku v »Praze« do Central Ave.; nemoci dětí; do druhého lepšího domu na Central Ave. 332. Bydlíme v nynějším našem domě na Shaker Heights od 10. listopadu 1918; sňatek dceřin v listopadu 1917; vojenská služba syna Jindřicha r. 1917—1918; jeho sňatek r. 1921 333. Úmrtí mé tchyně, »naší babičky«, o vánocích 1922; pochována na hřbitově Kalvarii; naše milé vnučky, Jindřichovy dcerušky 334. Rotary Club, Obchodní komora v Clevelandě, Cl. Athletic Club 335. Výlet s chotí v zimě za město do opuštěného letního domku; sen o cíli životní pouti; »psaní jest má chvíle oddechu« 337. Naše osvobozovací akce za války 339. Návštěva dr. T. G. Masaryka v Clevelandě dne 15. a 16. června 1918 340. Cleveland a jeho růst 340. Přizpůsobování se přistěhovalců Americe; americká snášelivost a pracovitost 341. »Třaslavci« 343. Čeští farmáři v okolí Clevelandu 344. Letní byt v Mentor Beach; nedaleko v údolí mormonský kostel z r. 1829 344. Městečko Burton a jeho okolí; zájímavá evangelická sekta; »amish« a jeho syn; zásady jejich nauky a jejich ideální způsob soužití 346. Pohled s vrcholku 58patrové budovy Woolworth v New Yorku 347. Lepší se svět? 348.